

ชื่อวิทยานิพนธ์ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย นางสาวมาพร คงควร **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) **อาจารย์ที่ปรึกษา**
 (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ **ปีการศึกษา** 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่และชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ศึกษาสภาพด้านพื้นที่และบุคลากรของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (3) ระดับความสามารถในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (4) ความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ (5) สภาพปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของชุมชน

ประชากรในการวิจัย คือ คณะกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชน จำนวน 78 ราย และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับจังหวัดและอำเภอ จำนวน 23 ราย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการจัดลำดับชั้น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นชาย คณะกรรมการฯ มีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีรายได้จากอาชีพหลักเฉลี่ย 9,483.3 บาท/เดือน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเฉลี่ย 1,073.7 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยคณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากสื่อวิทยุ ส่วนเจ้าหน้าที่ฯ ได้รับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยหน่วยงานที่เข้าอบรม คือ กรมส่งเสริมการเกษตร

ด้านข้อมูลปัจจัยชุมชน มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนปีพ.ศ. 2548 เฉลี่ย 268.27 คน/เดือน โดยมีกิจกรรมที่ชุมชนนำมาประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นการเที่ยวชมทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาเป็นการแปรรูปผลผลิตเกษตร การผลิตและทอผ้าไหมฝ้าย ไร่สวนผสม การผลิตสินค้าหัตถกรรม การทำสวนไม้ดอก การพักอยู่กับชาวบ้าน การทำสวนไม้ผล การทำประมง การผลิตผักปลอดสารพิษ การชมโบราณสถาน และการชมวิถีชีวิตชาวบ้าน

ด้านข้อมูลศักยภาพในด้านต่างๆ และความสามารถด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้วิจัยพบว่าทั้งคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ฯ มีความเห็นตรงกันว่าชุมชนมีศักยภาพด้านพื้นที่ในระดับสูง มีศักยภาพด้านบุคลากร ในระดับปานกลาง มีความสามารถด้านการบริหารจัดการในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าชุมชนมีความต้องการฯ ในระดับมาก ขณะที่เจ้าหน้าที่ฯ มีความเห็นว่าชุมชนมีความต้องการฯ ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

Thesis title : Agro-Tourism Management by Communities in the Northeastern Region

Researcher : Miss Samaporn Khongkhuan; **Degree :** Master of Agriculture (Agricultural Extension);

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor; (2) Dr. Benchamas Yooprasert, Associate Professor

Academic year: 2006

ABSTRACT

This thesis is aimed to study about the economical and socialize states of agriculturist and communities that is developing Agro-tourism income in the North East areas of Thailand. In addition, the next purpose is that to study the capacity of areas and local people including the community and Agro Tourism resources management. The last purpose is that study the needs to support from the government and study about problems and obstacles counting suggestion of local communities.

The sampling of this research is that a local committee of Agro tourism in the order of 78 people and the government staffs, Province and Amphur level, who response in this areas about 23 people. Methodology is purposed to use the combination of interview and questionnaire as a tool. The data analysis is used the SPSS program to conduct the statistic analysis and present the data collection by percentages, averages, lowest, highest, standard deviation.

The result of collecting data is founded that the sampling of the research, both local committees and government staffs majority are male and local committees are farmer and act as a member of Tambon managing organisation joining a member of agricultural group. Their main salary is approximately 9,483.30 baht and for Agro tourism business is about 1,073.70 Baht/month. All samplings receive the information about Agro tourism by local committees who delivery the information from radio media. On the other hand, the local government staffs receive the information from TV media. However, the most sampling participates the Agro tourism training which responses by the department of agricultural extension.

In terms of the main community's data, Sampling, both committees and government staff, presented the evident that there are amount of tourists approximately 268.27 people per month and considering the activities of tourist that the local people arrange which can be divided by two activities: (1) Natural-tourism (2) Interested tourist activities. In addition, the government staffs gave the data show that the major tourists are interested by the natural tourism and the production process of silk and cotton.

In terms of varied capacious data for the Agro tourism resources management, the researcher has found that both committees and government staff have an opinion with the capacity of areas in high level and people in the middle level as same as the capacity of local community management. Nevertheless, the sympathetic requirement from the government is high level from committee's opinion and the highest level in the government staff's opinion which both side are delivered from local community's view.

Keywords: Agro-Tourism, Agro-Tourism Management